

Nožič z Dobré

V Dobré u Frýdku Místku bydlí a provozuje nožičské řemeslo **Roman Švarc**. Když jsme ho požádali, aby se nám stručně představil, řekl jen: „42 let, ženatý, dvě děti.“ A tak jsme se začali ptát.

> Na začátek obligátní: Jak jsi začal?

Ve svých 12 letech v nadšení z indických filmů jsem si šel do sklepa zkusit ustrouhat svůj první nůž. Kousek tvrdšího plechu, pěkně ručně, pilka na železo, pilník a smírek. A nožič na krk byl na světě. Při té lopotě jsem zjistil, že trápení s hledáním postupu práce mě baví. A baví mě to už 30 let. Můj první nožič byl konstrukcí fulltang a příložky. Stále mám tento způsob nejraději. Přijde mi nejpěvnější z možných řešení. Zkusil jsem si i jiné tradiční způsoby.

> Na tvých nožích je vidět, že jsou vyráběny bez kovářského zpracování.

Svým civilním zaměstnáním jsem strojař. Věřím v rovnost obou možných technologií výroby nože. Kovářsky, stejně jako strojařsky. Umožňují to současné vysoce kvalitní oceli, mnohdy už přímo určené pro řezné nástroje. Dřív nebyl možný kvalitní nůž bez kovářiny. Kováři dávali oceli nejen tvar, ale překováváním ji zušlechťovali.

Já využívám poznatků současné metalurgie. Nepotřebuju bádát nad tajemstvím oceli a zeptám se metalurgů. Mnohé ušlechtilé nástrojové oceli se kováním zhorší. Pro radu chodím doma o patro níž.

◀ Roman Švarc s kosičkami

Tchán byl uznávaný šéfmetalurg Výzkumného ústavu hutnictví železa.

> Takže jsi strojař a jdeš na výrobu nože pomocí obrábění?

Ano, třískové obrábění, z toho jsem maturoval. Někdy svým kolegům odpovídám, že se živím broušením nástrojů pro

kovovýrobu. Živil jsem se tím pár let, ale nyní to dělám jen proto, že mě to stále baví. Proto za mnou stále chodí lidé, abych jim něco nabrousil. Jako brusič dostávám práci, jako jsou například opravy a úpravy výbrusů a ostří u nožů. Ať jsou to nože tovární, nebo nože mých kolegů nožičů.

> A tvé hlavní zaměstnání?

Strojařina ve své zvláštní podobě. Jsem už 20 let šablonář. V době CNC řízených pětiosých obráběcích strojů a digitálního odměřování já vyrábím tvarová měřidla pro kovovýrobu. Napůl na malé jed nouúčelové frézce, napůl ručně.

> Má to něco společného s noži?

Má. Musím umět ručně slícovat jakýkoliv tvar na plechové šabloně s protišablonou se zaručením tvarové přesnosti podle výkresu a slícování ručně pomocí jehlových pilníků až na požadovanou přesnost 0,02 mm. Ruční práce s pilníky se nebojím. A odtud je k nožům jen krůček. Přesná ruční práce s různými materiály – to je nožičina.

> Kde bereš inspiraci k tvarům svých nožů?

Nesmírně mi pomohl internet. Náš i světový. Narazil jsem na server Knífe.cz. Roky jsem velmi obtížně hledal střípky informací o chladných zbraních a najednou to bylo. Na specializovaných stránkách má člověk informace jako na dlani. Nesmírně mě to posunulo vpřed. Ty stránky mi daly také hodně přátel. Ať už nožičů, nebo nadšenců-zákazníků.

Pak mě kamarád nožič přepsvědčil, že bychom mohli ukázat sebe a své nože na výstavě v Příbrami. Přišlo mi to jako trefalost, mít stolec mezi nožiči, o kterých jsem jen četl ve Střelecké revui. Dopadlo to tak, že od té doby jezdíme na výstavy nožů vystavovat pravidelně. Mám tam srovnání s konkurencí a můžu přímo komunikovat s lidmi z oboru.

> Tvé nože se však liší od představ mnoha lidí o noži. Proč?

Věřím, že vše v životě se děje v kruzích. Jednoduše, vše co v životě udělám, nebo neudělám, se ke mně v kruhu vrátí. To má přímou souvislost s designem mých nožů. Jako své koníčky a životní

◀ Parang